

Bibliotheken en intellectuele vrijheid

Standpunt voorbereid door IFLA/FAIFE en goedgekeurd door de Executive Board van IFLA op 25 maart 1999

[Alarabia](#), [Balgarski](#), [Bangla](#), [Bosanski](#), [Cesky](#), [Chaltibhasa](#), [Dansk](#), [Deutsch](#), [English](#), [Español](#), [Farsi](#), [Français](#), [Hangul](#), [Hrvatski](#), [Íslenska](#), [Italiano](#), [Kartuli](#), [Lietuviskai](#), [Magyar](#), [Nihongo](#), [Norsk](#), [Polski](#), [Português](#), [Russkij](#), [Shqip](#), [Srpski](#), [Suomeksi](#), [Svenska](#), [Tagalog](#), [Tamil](#), [Türkçe](#), [Viet](#), [Zhongwen](#) (simplified), [Zhongwen](#) (traditional)

IFLA (de International Federation of Library Associations and Institutions) ondersteunt, verdedigt en bevordert intellectuele vrijheid, zoals gedefinieerd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties.

IFLA verklaart dat mensen een fundamenteel recht hebben op toegang tot uitingen van kennis, creatieve gedachten en intellectuele activiteit en om hun opvattingen openlijk te uiten.

IFLA gelooft dat het recht om te weten en vrijheid van meningsuiting twee aspecten van hetzelfde beginsel zijn. Het recht om te weten is een voorwaarde voor de vrijheid van gedachte en geweten; vrijheid van gedachte en vrijheid van meningsuiting zijn noodzakelijke voorwaarden voor vrijheid van en toegang tot informatie.

IFLA stelt vast dat het handhaven van intellectuele vrijheid een kernverantwoordelijkheid is voor de beroepsgroep van bibliothecarissen en informatiedeskundigen.

IFLA roept daarom bibliotheken en bibliotheekpersoneel op de beginselen van intellectuele vrijheid, onbelemmerde toegang tot informatie en vrijheid van meningsuiting te onderschrijven en de privacy van de gebruiker te erkennen.

IFLA dringt erop aan bij de ledenactiviteiten deze beginselen te accepteren en te realiseren. Door dat te doen bevestigt IFLA:

- Bibliotheken bieden toegang tot informatie, ideeën en werken van verbeelding. Ze dienen als toegangspoort tot kennis, gedachte en cultuur.
  - Bibliotheken zorgen voor essentiële ondersteuning voor levenslang leren, onafhankelijke besluitvorming en culturele ontwikkeling voor zowel individuen als groepen.
  - Bibliotheken dragen bij aan de ontwikkeling en handhaving van intellectuele vrijheid en helpen fundamentele democratische waarden en universele burgerlijke rechten veilig te stellen.
  - Bibliotheken dragen verantwoordelijkheid om toegang tot uitingen van kennis en intellectuele vrijheid zowel te garanderen als praktisch mogelijk te maken. Voor dit doel dienen de bibliotheken de grootst mogelijke variatie aan materialen die de pluriformiteit en verscheidenheid van de samenleving weerspiegelt, te verwerven, te beheren en toegankelijk te maken.
  - Bibliotheken dienen te garanderen dat de selectie en beschikbaarheid van bibliotheekmaterialen en – dienstverlening wordt beheerst door professionele overwegingen en niet door politieke, morele en religieuze opvattingen.
  - Bibliotheken moeten informatie vrij verwerven, organiseren en verspreiden en zich verzetten tegen welke vorm van censuur dan ook.
  - Bibliotheken moeten materialen, voorzieningen en dienstverlening voor alle gebruikers in gelijk mate toegankelijk te maken. Er mag geen discriminatie zijn op grond van ras, levensovertuiging, geslacht, leeftijd of om enige andere reden.
  - Bibliotheekgebruikers hebben het recht op persoonlijke privacy en anonimiteit. Bibliothecarissen en ander bibliotheekpersoneel mogen de identiteit van de gebruikers of de materialen die zij gebruiken niet aan een derde onthullen.
  - Met openbare middelen gefinancierde bibliotheken waartoe het publiek toegang heeft moeten de beginselen van intellectuele vrijheid handhaven.
  - Bibliothecarissen en andere medewerkers in zulke bibliotheken hebben de plicht deze beginselen te handhaven.
  - Bibliothecarissen en andere beroepskrachten dienen hun verantwoordelijkheden zowel naar hun werkgever als hun gebruikers na te komen. Ingeval van conflict tussen deze verantwoordelijkheden krijgt de plicht tegenover de gebruiker de voorrang.
-

